

SEDEMBOLESTNÁ PANNA MÁRIA – PATRÓNKA SLOVENSKA

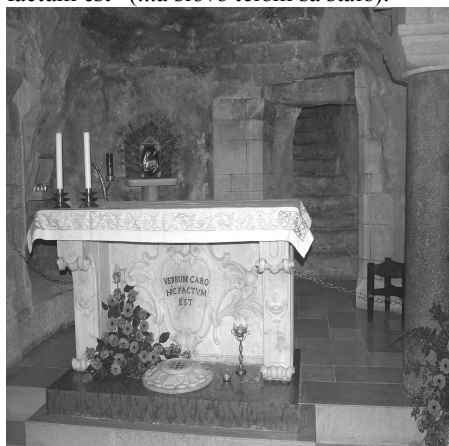

V septembri si pripomínáme sviatky Panny Márie, ktorá má osobitné miesto v našom živote nielen ako kresťanov, ale aj ako občanov Slovenska. Sedem-bolestná Panna Mária je Patrónkou Slovenska. Symbolizuje tisícročné útrapy Slovákov stratených na svojom vlastnom území, s upieraným právom na rodnú reč a sebaurčenie. Život Panny Márie naplnený pokorou, láskou a nádejami celého ľudstva, sa premenil na tŕnistú cestu obetí a nových nádejí od zvestovania v Nazarete až po vrchol pod krížom na Golgote. Práve v prekonávaní bolesti a opakovanom vzkriesení nádejí je paralela našej histórie a života Panny Márie.

Na cestách po Palestíne sme sa s pripomenutím Slovenska stretli na viacerých miestach. Asi najsilnejší dojem na nás zanechala mozaika Sedembolestnej Panny Márie ako patrónky Slovenska, ktorá je pred vchodom do Baziliky Zvestovania Panny Márie v Nazarete.

Úcta k Panne Márii sa na tomto mieste traduje už od prvého storočia nášho letopočtu. Bazilika Zvestovania je nový nádherný chrám (1966) na základoch dvoch kostolov – byzantského (427) a križiackeho (12. storočie). Bazilika s veľkou kupolou je ústredným bodom starého Nazaretu. Práve tu bol dom Panny Márie a v jaskyni pod ňou sa traduje, že jej archanjel Gabriel zvestoval narodenie Božieho syna. Miesto zvestovania je označené ružicou z bieleho mramoru, nad ktorou je napísané „Verbum caro hic factum est“ (...a slovo telom sa stalo).

Okolie baziliky tvoria záhrady s nádhernými výhľadmi na mesto. Okolo vnútorného múru je veľa obrazov Panny Márie, tak ako si ju predstavujú a uctievať mnohé národy celého sveta.

Obraz Sedembolestnej Panny Márie, pod ktorou je nápis Slovak Rep. je od roku 1970 hneď vedľa obrazu venovaného z Československa a vedľa „do-mácej“ Panny Márie Nazaretskej.

Mozaiku darovali Slováci z Talianska. Na zlatom podklade sa vo veľkosti 150x200 cm skvie pieta – sediaci Panna Mária, ktorá drží na kolenách mŕtve telo Ježiša. Srdce Panny Márie prebodáva sedem mečov bolesti. Pri nohách Panny Márie je znak Slovenska. Pod ním je nápis „Virgo dolorosa Patrona Slovaciae – Succurre pro nobis“ (Panna bolestivá Patrónka Slovenska – pomáhaj nám). Vpravo dolu je Šaštínska bazilika, symbol úcty Panny Márii na Slovensku. Na ľavej strane je v terchovskom kroji oblečená slovenská rodinka – kľáčiaci muž s dvoma deťmi a stojaca žena, ktorí sa modlia z knihy, čo pripomína staroslovensčinu ako štvrtý liturgický jazyk. Muž sa opiera o pútnickú palicu, čo symbolizuje dialku a námahu, ale možno aj sv. Cyrila a Metoda ako našich vierozvestcov. Hore sú dvaja anjeli, ktorí držia klince, kladivo, tŕne a kopije, ktoré spôsobili rany na tele Ježiša. Oblečenie Panny Márie

(modré šaty, fialová šatka a rukávy) farebne ladí s farbami krojov anjelov i rodiny. Na tvári Panny Márie možno čítať utrpenie, ktorému však rozumie a vníma ho ako nádej pre celý svet. Aj preto sa zrodila a traduje už od 4. storočia úcta k bolesti Panny Márie. Starodávnosť mariánskej úcty u nás možno pripísať aj zásluhám sv. Cyrila a Metoda.

Na základe dlhoročnej úcty Slovákov k bolestnej Matke vyhlásil Pavol VI. dekrétom „Quam pulchra“ našu svätýňu v Šaštíne za menšiu baziliku (1964) a r. 1976 Kongregácia pre sviatosti a bohoslužbu schválila slovenské proprium liturgie, v ktorom sa hovorí: Beatae Mariae, Patronae Slovaciae, čiže Blaho-sladená Mária, Patrónka Slovenska. Napriek tomu, že všetci poznáme spojenie „Sedembolestná“ Panna Mária, len málokto vie, o ktorých bolestiach sa hovorí. Pripomeňme si ich: Najprv sa hovorilo o 5 bolestiach, ako sa uctievalo 5 rán Krista. Potom sa začalo uctievať 7 bolestí – 7 v biblickej reči znamená plnosť, dokonalosť. Tým sa chce naznačiť plnosť utrpenia, ktoré prežila aj Mária. Aby sa skonkrétnil titul „Sedembolestná“, vypočítali sa historické momenty, ktoré zŕňala s Kristom v dňoch jeho najväčšieho utrpenia:

Sedem bolestí – 1. keď Ježiša zajali a bičovali, 2. keď Ježiša predviedli pred Pilátom a odsúdili, 3. keď vyriekli nad ním ortiel smrti, 4. keď ho pribili na kríž, 5. keď Ježiš vypustil ducha na kríži, 6. keď ho sňali z kríža a 7. keď Ježiša uložili do hrobu. Až neskôr sa rozšíril obraz bolesti aj z Kristovho detstva – Panna Mária trpela: 1. keď počula Simeonovo proroctvo o meči, ktorý aj jej prebodne srdce, 2. keď utekala do Egypta a Herodes vraždil neviniatka, 3. keď hľadala strateného Ježiša v Jeruzaleme, 4. keď Ježiša zajali a odsúdili, 5. keď Ježiš zomieral na kríži, 6. keď Ježiša zložili z kríža a 7. keď Ježišovo telo kladli do hrobu.

Obraz Sedembolestnej Panny Márie ako výraz vďaky a pripomenutia Slovenska v Nazarete je jedným z najkrajších umeleckých stvárnení Panny Márie v celom areáli a právom vyvoláva v nás pocit hrdosti a radosti, že práve Slovensko je takto prezentované pred celým svetom.

mh